

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/100/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244724
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111244724.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľa: D. M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, X., zast. FUTEJ & Partners, s.r.o., Radlinského 2, Bratislava, IČO: 35 955 341, konajúcej prostredníctvom JUDr. Daniela Futeja, CSc., konateľa a advokáta, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Národnou bankou Slovenska, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša 1, o náhradu škody 134.005,06 Eur s prísl., na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 3. novembra 2014 č.k. 9C 201/2011-197 a uzneseniu zo dňa 28. januára 2015 č.k. 9C 201/2011-233, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamierajúcej časti vo veci samej a v časti trov konania potvrdzuje.

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 28. januára 2015 č.k. 9C 201/2011-233, potvrdzuje.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na podanie prejudiciálnej otázky súdnemu dvoru Európskej únie. Návrh navrhovateľa, ktorým sa od odporcu domáhal zaplatenia sumy 134.000,06 Eur s prísl. titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom odporcu podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len "zákon č. 514/2003 Z.z.") v celom rozsahu zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Vychádzal z návrhu navrhovateľa, že ako člen družstva vložil peňažné prostriedky do družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKE INVESTÍCIE (ďalej len "Družstvo"), ktoré na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt v rámci Prospektu investície schváleného Národnou bankou Slovenska (ďalej len "NBS") zhromažďovalo peňažné prostriedky od svojich členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie podľa zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách (ďalej len "zákon č. 566/2001 Z.z."), a to prostredníctvom spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s. (ďalej len "obchodník s cennými papiermi"), s ktorým Družstvo uzatvorilo zmluvu s názvom Zmluva o správe portfólia cenných papierov (ďalej len "zmluva"), ktorá bola menená a doplňovaná. Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov vložených navrhovateľom do Družstva mala byť v súlade s Prospektom investície 8%. Obchodník s cennými papiermi vykonával svoju činnosť na základe povolenia na poskytovanie investičných služieb NBS do 1.3.2011, kedy mu NBS toto povolenie, v rámci výkonu dohľadu, odobrala. Po ukončení svojej činnosti pre Družstvo ku dňu 30.4.2010, obchodník s cennými papiermi Družstvu neodovzdal žiadne portfólio cenných papierov, ani zverené peňažné prostriedky,

a preto Družstvo nedisponovalo prostriedkami na výplatu navrhovateľom zverených prostriedkov, vrátane ich zhodnotenia. Navrhovateľovi preto konaním obchodníka s cennými papiermi, v spojení s jeho činnosťou pre Družstvo vznikla škoda, nakoľko jeho majetok sa zmenšil o sumu do Družstva vložených a nevrátených finančných prostriedkov. Podľa navrhovateľa za vznik tejto škody zodpovedal odporca v dôsledku nesprávneho úradného postupu pri výkone dohľadu nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi pri činnosti pre Družstvo podľa zmluvy, keď po zistení závažných a podstatných nedostatkov v činnosti obchodníka s cennými papiermi NBS neurobila riadne a včas úkony potrebné na nápravu nedostatkov, ani na ich zamedzenie do budúcnosti, pričom z charakteru zistených porušení musela vedieť, že nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi zasahujú do práv a právom chránených záujmov Družstva vo vzťahu k jeho záväzkom voči členom, ktorí mu zverili prostriedky na ich zhodnotenie. Za nesprávny považoval navrhovateľ aj ten úradný postup odporcu, pri ktorom 1/ nevykonával potrebné opatrenia na zabránenie vzniku škody Družstvu na majetku, ktorý bol tvorený prostriedkami jeho členov, 2/ neupozornil Družstvo na možné riziká spolupráce s obchodníkom s cennými papiermi, 3/ zbytočnými prietiahmi, resp. svojou nečinnosťou spôsobil, že tak voči Družstvu, ako aj voči obchodníkovi s cennými papiermi neprijal vhodné opatrenia na zabezpečenie, aby tieto subjekty nemohli so svojím majetkom nakladať inak, než za účelom uspokojenia pohľadávky navrhovateľa, a napokon 4/ odporca nereagoval na list Družstva zo dňa 24.06.2010, ktorým podľa § 86 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. dalo podnet na vyhlásenie obchodníka s cennými papiermi za neschopného plniť záväzky voči klientom. Navrhovateľ v písomnom doplnení k žalobe zo dňa 14.10.2014 uviedol bližšiu špecifikáciu nesprávneho úradného postupu, ktorý mal spočívať v I/ oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície, čo malo za následok neplatnosť Prospektu investície a následný oneskorený zákaz činnosti Družstva, II/ prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteniach v prerokovaní nedostatkov a III/ prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka pri činnosti voči družstvu.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie, keď sa oboznámil s návrhom na začatie konania, písomnými a ústnymi vyjadreniami právnej zástupkyne navrhovateľa a splnomocnenej zástupkyne odporcu, oboznámil sa s listinnými dôkazmi založenými do súdneho spisu oboma účastníkmi konania, obsahom listinných dôkazov v doplnení žaloby navrhovateľa zo dňa 14.10.2014, ako aj s ostatným obsahom spisu. Upustil od vykonania dokazovania navrhovaného navrhovateľom zabezpečením účtovníctva Družstva od roku 2002 do roku 2010 a výsluchom svedkov J.. X. G., D.. F. Š., D.. P. A., D.. Q. G. a D.. I. P., keď považoval vykonanie navrhovaných dôkazov za nevhodné, neúčelné, s vecou nesúvisiace, nakoľko 1/ predmetom konania je náhrada škody navrhovateľa, na ktorej preukázanie nie je potrebné predloženie celého účtovníctva Družstva za obdobie od roku 2002 do roku 2010, a 2/ posúdenie tvrdeného nesprávneho úradného postupu odporcu pri výkone dohľadu nezávisí od skutočností, ku ktorým by sa mali vyjadriť v rámci výsluchu navrhovaní svedkovia, nakoľko činnosť NBS a jej úlohy v rámci dohľadu nad subjektami finančného trhu sú upravené dostatočne jasne a zreteľne príslušnými právnymi predpismi. Rovnako upustil od vykonania dokazovania pripojením spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7C/206/2011, nakoľko vykonanie uvedeného dôkazu vzhľadom na obsah predložených listinných dokladov, súd považoval za nadbytočné.

Z vykonaného dokazovania zistil, že Úrad pre finančný trh (ďalej len "úrad") rozhodnutím zo dňa 21.3.2002 schválil Družstvu Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo návrhom na začatie konania doručeným úradu dňa 16.4.2003 o schválenie jeho dodatku. Úrad Družstvo v upozornení zo dňa 13.5.2003 oboznámil o splnení podmienok pre schválenie tohto dodatku podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 122 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z.z. Prílohou žiadosti Družstva bola aj zápisnica z riadnej členskej schôdze Družstva zo dňa 09.01.2003, podľa ktorej mal úrad schválením Prospektu investície odobriť projekt družstiev, pretože hodnotil každé z družstiev od jeho vzniku za dva roky činnosti, a teda od februára 2002 sú družstvá pod dozorom úradu, ktorý ich sleduje, posudzuje a nemá k činnosti výhrady. Vzhľadom na predmetnú prílohu žiadosti úrad Družstvo upozornil na to, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt, pretože úrad vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Dňa 2.6.2008 uzavrelo Družstvo s obchodníkom s cennými papiermi Zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s cennými papiermi ako obhospodarovateľ zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investícií a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie

a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz. Obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8% ročne.

Rozhodnutím zo dňa 8.1.2008, č. OPK-9750/3/2007, NBS na základe kontroly vykonanej v r. 2007 uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 500.000 Sk za porušenie v rozhodnutí špecifikovaných ustanovení zákona č. 566/2001 Z.z. Banková rada Národnej banky Slovenska v konaní o rozklade predmetné prvostupňové rozhodnutie rozhodnutím zo dňa 7.5.2008, č. GUV-841/2008, zrušila a vrátila vec na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Následne NBS rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi opätovne pokutu, a to vo výške 300.000,- Sk za porušenie ustanovení § 54 ods. 2, § 73 ods. 1 písm. a), § 74 ods. 1, ods. 7 písm. b) zákona č. 566/2001 Z.z. Medzičasom Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 22.4.2008, č. OPK-2744-5/2007-PLP, zmenila podľa § 59 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, udelené rozhodnutím zo dňa 22.04.2003 a povolila, okrem iného, poskytovanie investičnej služby podľa § 6 ods. 1 písm. d) v spojení s § 5 ods. 1 písm. a), b), a c) zákona č. 566/2001 Z.z. s obmedzením podľa § 59 ods. 3 tohto zákona a poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb podľa § 6 ods. 1 a 2 v spojení s § 5 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z. v špecifikovanom rozsahu. Po obdržaní výpovede obchodníka s cennými papiermi zo zmluvy o riadení portfólia zo dňa 30.03.2010, Družstvo požiadalo listom zo dňa 15.4.2010 Národnú banku Slovenska o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a o výkon dohľadu na mieste, dôvodiac, že výpoveďou zmluvy sa Družstvo dostalo do zložitej situácie, pretože obchodník s cennými papiermi zabezpečoval pre Družstvo odbyť výrobkov, Družstvo muselo pozastaviť prijímanie nových členských vkladov od existujúcich alebo nových členov, ako aj pozastaviť vyplácanie vyrovnacích podielov pre vystupujúcich členov, vyplácanie deklarovaných výnosov z prijatých členských vkladov a ostatných peňažných súm prijatých od svojich členov. Družstvo poukázalo na rozsiahlu majetkovú škodu, ktorú zdá sa obchodník s cennými papiermi spôsobil Družstvu pri plnení zmluvy a ktorá podľa predbežnej kalkulácie dosahovala sumu viac než 20 miliónov Eur. Ďalším listom zo dňa 23.4.2010 žiadalo Družstvo Národnú banku Slovenska o zjednanie nápravy v činnosti obchodníka s cennými papiermi, pretože tento si neplnil svoje základné povinnosti voči Družstvu ako subjektu dohľadanému zo strany NBS, spočívajúce v zabezpečení zhodnotenia finančných prostriedkov jemu zverených do správy. Národná banka Slovenska listom zo dňa 30.04.2010 a následne urgenciou zo dňa 30.6.2010 požiadala predsedu predstavenstva Družstva a aj Družstvo samotné o predloženie špecifikovanej písomnej informácie a dokumentácie k zmluve za účelom dohľadu na mieste. V súvislosti s oznámením Družstva zo dňa 10.5.2010 o tom, že ročná finančná správa Družstva za rok 2009 bola uverejnená na internetovej stránke, Národná banka Slovenska upozornila Družstvo listom zo dňa 14.5.2010, že ročná finančná správa za rok 2009 neobsahuje náležitosti podľa zákona č. 566/2001 Z.z., žiadala o jej doplnenie a súčasné upozornenie používateľov internetu, že účtovná závierka za rok 2009 nebola overená audítorom a bude v zmysle rozhodnutia predstavenstva Družstva prepracovaná. Podľa správy audítora pre predstavenstvo Družstva zo dňa 30.7.2010 pre nedostatok informácií a pre nemožnosť otvoriť účtovníctvo Družstva za rok 2009 nemohol overiť, či hodnota finančných investícií uvedených v účtovnej závierke Družstva ku dňu 31.12.2009 bola vykázaná v reálnej hodnote. Na základe predbežne získaných informácií by mala byť reálna hodnota finančných investícií nižšia ako bola vykázaná v účtovnej závierke, preto audítor modifikoval výrok o tom, že finančné investície nie sú vykázané v účtovnej závierke v reálnej hodnote. Národná banka Slovenska si listom zo dňa 1.6.2010 vyžiadala od Družstva bližšie špecifikované doklady, najmä uzavreté kúpne zmluvy, generálne splnomocnenia pre D.. E. Č., D.. I. P., C.. na zastupovanie Družstva, ako aj doklady o finančnom vysporiadaní podľa Zmluvy o kúpe cenných papierov zo dňa 5.10.2009. Národná banka Slovenska vydala dňa 12.7.2010 rozhodnutie o predbežnom opatrení, č. ODT-8305/2010, ktorým podľa § 25 ods. 1 písm. a) zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom uložila obchodníkovi s cennými papiermi povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom klientov, ktorý mu bol zverený bez písomného súhlasu NBS, keďže na základe oznámenia klientov, najmä Družstva, vzniklo dôvodné podozrenie z možného poškodenia klientov obchodníka s cennými papiermi. Rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, NBS podľa § 144 ods. 1 písm. l) zákona č. 566/2001 Z.z. odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov podľa § 156 ods. 2 písm. a), § 55 ods. 7,9, § 85 ods. 2 v spojení s § 84 ods. 1 písm. b), § 76 ods. 2 a § 77 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z.z. Správnosť predmetného rozhodnutia potvrdila v konaní o rozklade Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 1.3.2011, č. GUV-274/2011. NBS oznámila na svojej webovej stránke formou tlačovej správy predmetnú informáciu. Národná banka

Slovenska rozhodnutím zo dňa 26.8.2010, č. OPK-5664/1-5/2010, zastavila konanie začaté na žiadosť Družstva o schválenie dodatku k Prospektu investície z dôvodu, že i napriek poskytnutiu dodatočnej lehoty na odstránenie nedostatkov, žiadosť neobsahovala náležitosti stanovené zákonom. Správnosť rozhodnutia potvrdila Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo dňa 7.12.2010, č. GUV-1744/2010. Uvedeným rozhodnutiam predchádzala výzva NBS zo dňa 10.05.2010 na odstránenie nedostatkov žiadosti o schválenie Prospektu investície zo dňa 28.4.2010, ako aj doplnenia dodatku k Prospektu investície, pričom rozhodnutím zo dňa 10.5.2010, č.k. OPK-5664/1-2/2010, NBS prerušila konanie podľa § 21 ods. 1 písm. a) zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade. V poradí ďalším rozhodnutím zo dňa 30.5.2011, č. ODT-10890-4/2010, NBS zakázala Družstvu ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt predaj majetkových hodnôt podľa § 144 ods. 4 písm. c) zákona č. 566/2001 Z.z. z dôvodu porušenia ustanovenia § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c), h) zákona č. 566/2001 Z.z. a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. tým, že zmenou skutočností uvedených v Prospekte investície Družstvo tento prospekt nedodržiavalo. NBS sa pritom dozvedela, že u Družstva nastali také zmeny, pre ktoré sa Prospekt investície stal neaktuálny a Družstvo neurobilo žiadne kroky k náprave a k tomu, aby stav Družstva uviedlo do súladu s údajmi v Prospekte investície. NBS oznámila na svojej webovej stránke obsah predmetného rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 8.7.2011. Národná banka Slovenska zistiť pri výkone dohľadu na diaľku niektoré skutočnosti nasvedčujúce tomu, že neznámym páchatelom bol spáchaný skutok, ktorý by mohol naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu podala dňa 7.7.2010 trestné oznámenie na Prezídium Policajného zboru, odbor boja proti korupcii Bratislava. Listom zo dňa 26.4.2007 požiadala Národná banka Slovensko v zmysle § 35 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade v spojení s § 126 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z. Družstvo o predloženie a/ všeobecnej informácie o investičnej stratégii a štruktúre aktív Družstva a kto aktíva spravuje, b/ štruktúry majetku Družstva k 31.12.2005 a 31.12.2006 s rozčlenením na investičné nástroje, peňažné prostriedky na bankových účtoch, ostatné aktíva a štruktúry záväzkov Družstva, c/ zoznamu všetkých obchodov, ktorými boli do majetku družstva nakúpené a z majetku predané investičné nástroje a iné cenné papiere za rok 2005 a 2006 s informáciou, akým spôsobom boli obchody vykonávané. Na predmetnú žiadosť reagovalo Družstvo listom zo dňa 9.5.2007, pričom spolu s listom zo dňa 20.8.2007 predložilo auditorskú správu a konsolidovanú účtovanú závierku za rok 2006. Družstvo reagovalo dňa 2.6.2008 i na žiadosť o odstránenie nedostatkov náležitostí polročnej správy za I. polrok 2007 a dňa 8.9.2008 vo vzťahu k polročnej finančnej správe za polrok 2008. Podľa zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí zo dňa 24.8.2007 NBS z predložených údajov o majetkovej štruktúre Družstva zistila, že majetok vložený do investičných nástrojov Družstva je tvorený podielmi v družstvách EDSI, KPDSI a DDSI a na 98,85% podielom zmenkami emitenta CI HOLDING, akciová spoločnosť. Keďže v zmysle prijatej investičnej stratégie v Prospekte investície by angažovanosť voči jednému emitentovi nemala prekročiť 30% podielu na celkových aktívach vyhlasovateľa verejnej ponuky, a podiel emitenta CI HOLDING, akciová spoločnosť na celkových aktívach predstavovala 91,45 %, Družstvo v tomto smere nedodržiava Prospekt investície. NBS preto považovala za vhodné, aby sa v aktívach Družstva nachádzali finančné nástroje aj iných subjektov, ako subjektov nachádzajúcich sa v skupine CI HOLDING, a.s. z dôvodu rozloženia investičného rizika. Za týmto účelom odporučila NBS zosúladiť štruktúru aktív Družstva podľa schváleného Prospektu investície najneskôr do 31.12.2007 a Družstvo sa zaviazalo zasláť písomné stanovisko o spôsobe riešenia daného stavu do 15.10.2007. V rámci reakcie splnomocnený zástupca Družstva F. E. O. v liste zo dňa 10.10.2007 uviedol, že zo strany Družstva nedošlo k porušeniu zákona, ani Prospektu investície, pretože znenie Prospektu investície umožňovalo rozloženie finančných nástrojov v portfóliu aj tak, že sa v ňom budú nachádzať iba finančné nástroje jedného emitenta. V rámci systému fungovania Družstva zodpovedal daný stav dlhoročnej finančnej spolupráci medzi spoločnosťami CI HOLDING, akciová spoločnosť, jej dcérskymi spoločnosťami a družstvami a jeho narušenie by mohlo spôsobiť značné škody. Následne Družstvo listom zo dňa 29.1.2008 informovalo NBS, že počnúc od 1.1.2008 nakupuje do portfólia vždy tri zmenky od troch samostatných právnych subjektov, namiesto doterajšej jednej zmenky jedného emitenta, ktoré opatrenie zabezpečí súlad v rozložení investičného rizika so schváleným znením Prospektu investície.

Vo vzťahu k obchodníkovi s cennými papiermi, súd z listinných dokladov predložených na CD nosiči zistil, že po obdržaní vyúčtovaní k zmluve o riadení portfólia zo dňa 8.1.2010 Družstvo vo vyjadrení zo dňa 19.3.2010 upozorňovalo obchodníka s cennými papiermi na závažný nesúlad skutočnej finančnej kondície portfólia, ktoré na základe zmluvy obchodník riadil a obhospodaroval, oproti prezentovaným výsledkom podľa vyúčtovania zo dňa 8.1.2010. Listom zo dňa 12.4.2010 Družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na predloženie správy o zhodnotení finančných prostriedkov za 4. štvrtrok 2009 a za 1. štvrtrok 2010 v súlade so zmluvou najneskôr do 16.4.2010. Listom zo dňa 16.4.2010. Družstvo

oznánilo obchodníkovi s cennými papiermi predbežnú stratu v sume 24.764.991 eur spôsobenú jeho konaním, ktoré zároveň považovalo za závažné porušenie zmluvných povinností, ako aj povinností stanovených právnymi predpismi a súčasne obchodníka s cennými papiermi vyzvalo, aby v lehote do 15 dní od doručenia listu vzniknutú stratu aj nahradil. Listom zo dňa 3.5.2010 a opätovne zo dňa 17.5.2010 Družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na odovzdanie dokumentácie súvisiacej s činnosťou podľa zmluvy o riadení portfólia a v rámci toho i všetkých listinných cenných papierov, vrátane nevyplnených zmeniek a zmeniek, ktoré sú súčasťou portfólia družstva. Listom zo dňa 8.5.2010 Družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na vrátenie neoprávnene vyplatennej odmeny vo výške 228.954 eur a na doplatenie rozdielu zhodnotenia portfólia za IV. kvartál 2009 a I. kvartál 2010, nakoľko portfólio Družstva nebolo zhodnotené na zmluvne stanovenú 8%-nú úroveň a bolo vo výraznej strate.

Z vyjadrenia účastníkov súd zistil, že na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19C 56/2011, prebieha konanie v právnej veci navrhovateľa PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE, proti odporcovi SR - Národná banka Slovenska, a jeho predmetom je náhrada škody vo výške 63.163.426,03 eur s príslušenstvom spôsobená nesprávnym úradným postupom NBS podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z.

Ďalej súd zistil, že uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 1.4.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5.5.2011, bol v konaní vedenom pod sp. zn. 3K 95/2010 vyhlásený konkurz na majetok Družstva ako úpadcu a do funkcie správcu bol ustanovený F. F. E.. Ten podal dňa 24.8.2011 správu o priebehu konkurzu pre účely 1. schôdze veriteľov, v ktorej, okrem iného, k podnikateľskej činnosti Družstva v súvislosti so zmluvou o riadení portfólia uviedol, že nič nenasvedčuje tomu, že by sa obchody uskutočnili v súlade s touto zmluvou. Dôkazy potvrdzovali, že Družstvo samo nakupovalo cenné papiere a investovalo do viacerých projektov, čím obchádzalo svojho obchodníka s cennými papiermi, ktorý potom nemôže niesť zodpovednosť, nakoľko on sám žiadne prostriedky neprijal a ani neuskutočňoval obchody na účet Družstva. Družstvo počas celého svojho fungovania pritom poukazovalo na to, že jeho činnosť je pod dohľadom NBS. Pokiaľ išlo o pohľadávky prihlásené do konkurzu, ich masa bola vyššia ako stanovený odhad skutočných vkladov a nachádzali sa medzi nimi aj fiktívne pohľadávky, ktoré však správca konkurznej podstaty nevedel určiť. Správca konkurznej podstaty vyjadril i pochybnosti vo vzťahu k nároku na výplatu vyrovnacích podielov, ktoré predstavenstvo Družstva vystavovalo tesne pred konkurzom. Vyjadril, že uplatnené nároky bude možné porovnať s evidenciou úpadcu až po podrobnom audite účtovníctva. Prípadné popretie pohľadávky neznamená automatické vyradenie z jej uspokojenia, nakoľko v takom prípade sú veritelia povinní nepochybným a jednoznačným spôsobom preukázať, že peniaze do Družstva naozaj vložili, resp. že ich nárok vznikol iným nepochybným spôsobom. Vo vyjadrení k výzve súdu na predloženie správy o stave konkurzu vedeného pod sp. zn. 3K 95/2010 zo dňa 20.6.2014 správca konkurznej podstaty uviedol, že konkurz prebieha od 19.4.2011, nie je právoplatne skončený. Do konkurzu bolo prihlásených cca 2 450 pohľadávok, približne 2 000 veriteľov, ktorí si uplatňujú nároky voči úpadcovi v celkovej výške viac ako 32,5 milióna Eur. V záujme úpadcu je vedených približne 200 súdnych konaní, z ktorých väčšina je tvorená uplatnenými nárokmi z odporovateľných právnych úkonov vykonaných pred vyhlásením konkurzu, ktorými boli niektorí veritelia úpadcu uspokojení na úkor ostatných veriteľov. Tieto úkony zahŕňajú aj prevody finančných prostriedkov z úpadcu na niektoré spriaznené spoločnosti patriace do finančnej skupiny okolo spoločnosti CI Holding, akciová spoločnosť, pričom bol uplatnený i nárok voči advokátskej kancelárii Futej & Partners, s.r.o., ktorá vykonávala pre úpadcu pred vyhlásením konkurzu právne zastúpenie a ktorej bolo vyplatených cca 210.000 Eur v čase, kedy už úpadcovi bezprostredne hrozil úpadok. Najväčšie nároky úpadcu predstavujú tie uplatnené voči SR - Národnej banke Slovenska, voči poisťovni AIG Europe, organizačná zložka poisťovne z iného členského štátu, voči členom predstavenstva úpadcu, voči SR - Garančnému fondu investícií, ako aj obchodníkovi s cennými papiermi. Okrem toho sú vedené i konania, ktorých cieľom je prinavrátenie majetkového vplyvu úpadcu nad majetkom, ktorý bol spolufinancovaný z prostriedkov úpadcu, a ktorý bol v čase pred vyhlásením konkurzu zo sféry jeho vplyvu odstránený podozrivými právnymi úkonmi.

Mal preukázané, že členstvo navrhovateľa v Družstve vzniklo dňa 13.12.2004 a zaniklo dňa 20.1.2011 na základe písomnej žiadosti o zrušenie členstva v Družstve zo dňa 6.12.2010 a navrhovateľovi vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu v sume 134.005,06 eur. Samotná škoda v uplatňovanej výške zodpovedala finančným prostriedkom vloženým navrhovateľom do Družstva formou členského vkladu, ktoré mu neboli vyplatené pri zániku členstva v Družstve formou vyrovnacieho podielu. Právna zástupkyňa navrhovateľa mala za to, že navrhovateľ preukázal existenciu všetkých troch predpokladov

zodpovednosti odporcu za škodu, a preto nesúhlasil s argumentáciou odporcu o predčasnosti podanej žaloby. Žiadna platná právna norma totiž neustanovuje záver o predčasnosti podanej žaloby, a to i v prípade, keď by si navrhovateľ neuplatnil nárok voči subjektu, ktorý je podľa odporcu povinný mu plniť. Navrhovateľ požiadal NBS o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorú skutočnosť odporca nerozporoval, s negatívnym výsledkom. Navrhovateľ ako veriteľ prihlásil svoju pohľadávku voči Družstvu do konkurzu prebiehajúceho na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn. 3K 95/2010, vo výške 134 005,06 Eur, ktorá pohľadávka bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá, proti čomu podal incidenčnú žalobu voči správcovi konkurznej podstaty; konanie vedené pod sp. zn. 3Cbi 295/2011.

Po právnej stránke vychádzal súd prvého stupňa z ustanovení § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1 veta prvá a druhá za bodkočiarkou, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len "zákon č. 514/2003 Z.z.") a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa vyvodil, že navrhovateľ sa stal členom družstva **PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKE INVEŠTÍCIE**, čo vyplýva z potvrdenia o zániku členstva v Družstve zo dňa 02.03.2011. Navrhovateľ požiadal žiadosťou zo dňa 16.12.2010 o zrušenie členského podielu v Družstve, zároveň mu bolo zo strany Družstva vydané potvrdenie o zániku členstva v Družstve a vzniku nároku na vyrovnací podiel. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, sp. zn. 3K 95/2010, bol na majetok Družstva ako úpadcu vyhlásený konkurz, do funkcie správcu bol ustanovený F. F. E. a veritelia Družstva boli vyzvaní na prihlásenie pohľadávok v lehote 45 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu. Navrhovateľ si formou prihlášky prihlásil voči Družstvu pohľadávku v sume 134.005,06 Eur, ktorá bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá a navrhovateľ sa obrátil na súd incidenčnou žalobou na určenie oprávnenosti jej pohľadávky, konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3Cbi 295/2011 a nie je právoplatne skončené.

Dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody. Konštatoval, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz 110/84, publikovaného vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. 4/87, ktoré je vzhľadom na závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.05.2006, sp. zn. 4Cdo 199/2005, naďalej aplikovateľné, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 25 Cdo 1404/2004) nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., ako aj zákona č. 514/2003 Z.z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Preto, ak má navrhovateľ pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je podľa neho daný základný predpoklad zodpovednosti štátu, či už podľa zákona č. 58/1969 Zb. alebo zákona č. 514/2003 Z.z., a tým ani predpoklad existencie škody.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného vyvodil, že navrhovateľ sa ako bývalý člen Družstva, s ktorým bol v právnom vzťahu, a z ktorého jej v prípade vystúpenia vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu, musí domáhať zaplata svojej pohľadávky voči Družstvu, nakoľko Družstvo je vo vzťahu k nej v pozícii dlžníka/povinného, resp. osoby, ktorá je povinná navrhovateľovi vydať získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Navrhovateľ si síce uplatnil formou prihlášky v konkurze vyhlásenom na majetok Družstva pohľadávku voči Družstvu, avšak v čase rozhodovania súdu (ktorý čas je rozhodujúci pre posúdenie veci v zmysle § 154 O.s.p.) nepreukázal bezúspešnosť uplatňovania svojich práv voči Družstvu. Uviedol, že oprávnenosť jeho nároku uplatneného v konkurznom konaní formou prihlášky voči Družstvu je predmetom konania Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 3Cbi 295/2011 (konanie o incidenčnej žalobe voči správcovi konkurznej podstaty úpadcu - pozn. súdu). Zároveň, z vyjadrenia správcu konkurznej podstaty úpadcu - Družstva zo dňa 20.6.2014 vyplýva, že konkurzné konanie nie je právoplatne skončené, keď je vedených približne 200 súdnych konaní, z ktorých väčšina je tvorená uplatnenými nárokmi z odporovateľných úkonov vykonaných pred vyhlásením konkurzu, ktorými boli niektorí veritelia úpadcu uspokojení na úkor ostatných, ďalšie nároky sú tie, ktoré si úpadca uplatňuje voči SR - Národnej banke Slovenska, SR - Garančnému fondu investícií, voči poisťovni AIG Europe, členom predstavenstva Družstva, obchodníkovi s cennými papiermi, a okrem toho, vedie i konania za účelom prinavrátenia majetkového vplyvu úpadcu nad majetkom, ktorý bol spolufinancovaný z prostriedkov úpadcu a ktorý bol v čase pred vyhlásením konkurzu zo sféry jeho vplyvu odstránený podozrivými

úkonmi. Je teda zrejme, že toho času nie je možné ustáliť majetok úpadcu - Družstva, s ktorým bol navrhovateľ v záväzkovom vzťahu a z ktorého majetku by mala byť uspokojená jeho pohľadávka uplatňovaná i v prebiehajúcom konaní titulom náhrady škody za nesprávny úradný postup. Z tohto dôvodu nemohol v rozhodnom čase (§ 154 O.s.p.) ustáliť, či a najmä v akej výške vznikla navrhovateľovi škoda, ktoré okolnosti sú rozhodné aj pre plynutie premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu (§ 19 zákona č. 514/2003 Z.z.). Ak teda neexistuje škoda v dobe rozhodovania súdu o uplatnenom nároku navrhovateľa na jeho náhradu, nárok bol uplatnený predčasne.

Pokiaľ sa navrhovateľ v stanovisku zo dňa 14.10.2014 v súvislosti s existenciou vzniku škody odvolával na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29Cdo 4968/2009, uviedol, že ho nemožno na daný prípad aplikovať, a to práve z dôvodu, že so zreteľom i na vyjadrenie správcu konkurznej podstaty Družstva (úpadcu), je zrejme, že konkurzné konanie nie je doposiaľ ukončené a vzhľadom na jeho stav nemožno jednoznačne konštatovať vylúčenie možnosti uspokojenia pohľadávky navrhovateľa ako prípadnej veriteľa v rozsahu, v ktorom sa v prebiehajúcom konaní domáha náhrady škody. I napriek tomu, že navrhovateľ nepreukázal existenciu škody ako majetkovej ujmy ako jedného z predpokladov zodpovednosti odporcu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., mal za to, že navrhovateľ nepreukázal ani namietaný nesprávny úradný postup odporcu. Navrhovateľ v návrhu podľa neho riadne nešpecifikoval v čom konkrétne mal spočívať nesprávny úradný postup odporcu vo vzťahu k jeho osobe, keď neuviedla akým konaním alebo nekonaním mal odporca porušiť konkrétne povinnosti, akú konkrétnu činnosť zanedbal a mal vykonať, neuviedol ani v akom období sa mal dopustiť prípadnej nečinnosti alebo prietahov v konaní, všetko vo väzbe na jej osobu a vznik majetkovej ujmy. V priebehu konania doplnil žalobu podaním zo dňa 14.10.2014, v ktorom mal podľa vyjadrenia jeho právnej zástupkyne špecifikovať nesprávny úradný postup odporcu z vecného a časového hľadiska; súd preto z tejto špecifikácie vychádzal.

Nesprávny úradný postup odporcu mal podľa navrhovateľa spočívať v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície, a tým neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zakázania činnosti Družstva, prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteníach v Prerokovaní nedostatkov podľa zápisu zo dňa 24.08.2007 a v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka pri činnosti voči Družstvu.

Pri skúmaní existencie navrhovateľom tvrdeného nesprávneho úradného postupu odporcu sa stotožnil s tvrdeniami uvedenými odporcom vo vyjadrení k doplneniu žaloby zo dňa 22.7.2013, ktoré považoval za relevantné vo veci.

Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície, a tým neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zakázania činnosti Družstva, uviedol, že dohľad NBS nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt bol regulovaný zákonom č. 566/2001 Z.z. v obmedzenom, resp. vymedzenom rozsahu, spočívajúcom v kontrole tých povinností uložených vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt zákonom (zverejnenie schváleného Prospektu investície pred začatím verejnej ponuky, plnenie informačných povinností, predloženie na posúdenie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt, dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z.z.). K takým povinnostiam patrila počnúc od 1.1.2009 i povinnosť aktualizácie Prospektu investície podľa § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. a počnúc od 1.6.2010 povinnosť dodržiavania Prospektu investície podľa § 129 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. V prípade nastania novej významnej skutočnosti, vecnej chyby alebo nepresnosti týkajúcej sa údajov zahrnutých do Prospektu investície, ktorá by mohla ovplyvniť správne hodnotenie majetkových hodnôt, malo Družstvo tieto uviesť v dodatku Prospektu investície. Povinnosť aktualizácie Prospektu investície sa vzťahovala primárne na Družstvo, ktoré malo v takom prípade vypracovať dodatok Prospektu investície a predložiť ho na schválenie NBS. Ak štatutárny orgán Družstva nesplnil povinnosť a o nových významných skutočnostiach nepredložil dodatok k Prospektu investície, Národná banka Slovenska mohla tieto skutočnosti zistiť až s určitým časovým odstupom, najmä pri plnení zákonom uloženej periodickej informačnej povinnosti Družstva. Uviedol, že štatutárny orgán Družstva počas celej doby verejnej ponuky zodpovedal za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície (§ 128 ods. 1 písm. h) zákona č. 566/2001 Z.z.), pričom schválenie Prospektu investície nemalo za následok aj schválenie Zmluvy o riadení portfólia, ktorá bola zaradená do zoznamu zmlúv zabezpečujúcich odbyť výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt

alebo realizáciu poskytovaných služieb, ktoré poskytuje (§ 128 ods. 1 písm. a/ bod 10 zákona č. 566/2001 Z.z.); Národná banka Slovenska totiž podľa neho nemala právomoc vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Družstvo až do 15.4.2010, kedy požiadalo o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi, nesignalizovalo Národnej banke Slovenska zhoršenie jeho finančnej situácie, príp. nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi. Pri výkone dohľadu na mieste samom v dňoch 20.4. do 6.5.2010 Národná banka Slovenska zistila zmeny v údajoch v Prospekte investície, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie majetkových hodnôt, s následkom neaktuálnosti Prospektu investície, nie však jeho neplatnosti (ako sa mylne domnieval navrhovateľ - pozn. súdu), pretože zo žiadnych ustanovení zákona č. 566/2001 Z.z. nevyplýva neplatnosť Prospektu investície pre neaktuálnosť jeho údajov (tá sa vzťahuje len na Prospekt cenných papierov podľa § 123 zákona č. 566/2001 Z.z.- pozn. súdu). Národná banka Slovenska vyzvala Družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investície. Ako vyplýva z rozhodnutia NBS zo dňa 26.8.2010, č. OPK-5664/1-5/2010, Družstvo predmetnú žiadosť Národnej banke Slovenska síce predložilo, táto však neobsahovala všetky náležitosti podľa zákona č. 747/2004 Z.z., pričom rovnaké nedostatky mal aj dodatok Prospektu investície v zmysle zákona č. 566/2001 Z.z., a tieto neboli i napriek viacnásobnému predĺženiu lehoty na doplnenie žiadosti a dodatku odstránené a konanie bolo zastavené. Medzičasom NBS iniciovala konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. za porušenie ustanovení § 129 ods. 3 citovaného zákona, ktoré ukončila vydaním rozhodnutia dňa 30.05.2011, č. ODT-10890-4/2010, ktorým zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt. Je teda zrejmé, že NBS konala v rámci svojich oprávnení stanovených zákonom a súd v jej postupe nezistil namietaný nesprávny úradný postup.

Čo sa týka nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteníach v Prerokovaní nedostatkov podľa zápisu zo dňa 24.8.2007, uviedol, že predmetom konania je nesprávny úradný postup odporcu, a nie obchodníka s cennými papiermi; preto v priamej príčinnej súvislosti s ním mohla vzniknúť škoda len Družstvu, a nie navrhovateľovi. Bol toho názoru, že navrhovateľ nebol v žiadnom záväzkovom, ani inom vzťahu s obchodníkom s cennými papiermi, účastníkom takého vzťahu vzniknutého na základe zmluvy o riadení portfólia bolo len Družstvo, a preto z tohto právneho vzťahu potom vyplývali práva a povinnosti len jeho účastníkom. Dohľad Národnej banky Slovenska bol limitovaný zákonom č. 566/2001 Z.z., a preto informácie a podklady, ktoré mala NBS zisťovať v rámci predmetu dohľadu podľa § 135 ods. 2 a § 137 ods. 2 zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade sa vzťahovali výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu, v danom prípade Družstvu ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, so zohľadnením jemu zákonom vymedzených povinností. Mal za to, že zákon Družstvu neukladal povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizika, prípadne krytia rizika. Národná banka Slovenska na základe údajov o štruktúre majetku Družstva k 31.12.2005 a 31.12.2006 síce zistila nedostatky v oblasti dodržiavania Prospektu investície, avšak podľa právnej úpravy platnej v danom období roka 2007 nemohla uložiť Družstvu sankciu, pretože povinnosť dodržiavať Prospekt investície sa v tom čase na vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nevzťahovala. Národná banka Slovenska ako štátny orgán, ktorého činnosť je všeobecne regulovaná článkom 2, ods. 2 Ústavy SR, nemohla konať nad rámec, rozsah a spôsob stanovený zákonom, a preto zistené nedostatky a nezrovnalosti v činnosti Družstva prerokovala na stretnutí s členmi štatutárneho orgánu Družstva dňa 24.8.2007 a súčasne dala odporúčania na nápravu tohto stavu. Národná banka Slovenska v danom období (po 24.8.2007) preto nemohla pristúpiť k uloženiu peňažnej sankcie, pozastaviť alebo zakázať predaj majetkových hodnôt za nedodržiavanie Prospektu investície podľa § 144 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z., ktoré oprávnenia použila pri zistení neaktuálnosti Prospektu investície po 01.06.2010.

K nesprávne úradnému postupu odporcu spočívajúcejmu v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu uviedol, že ani v tomto smere sa nemožno stotožniť s argumentáciou navrhovateľa, a to v prvom rade pre absenciu priamej príčinnej súvislosti s prípadnou škodou na strane navrhovateľa. Zároveň poukázal na to, že z listinných dôkazov, najmä jednotlivých rozhodnutí NBS o uložení pokuty vo výške 500.000 Sk (rozhodnutie zo dňa 8.1.2008, č. OPK 9750/3/2007), vo výške 300.000 Sk (rozhodnutie zo dňa 20.8.2008 č. OPK-9750-5/2007) je zrejmé, že Národná banka Slovenska činnosť obchodníka s cennými papiermi sledovala, pričom nebolo jej povinnosťou informovať Družstvo o výsledných zisteníach. Zákon č. 747/2004 Z.z. o dohľade totiž ustanovuje v § 2 ods. 2, že dohľad nad dohliadanými subjektmi je neverejný a konanie pred NBS vo veciach dohľadu rovnako neverejný. Preto je účastníkom konania v konaní o uložení pokuty alebo inej sankcie alebo opatrenia na nápravu len dohliadaný subjekt alebo iná osoba, ktorej sa má pokuta, prípadne sankcia uložiť. Naviac

bol toho názoru, že vzhľadom na záväzkový vzťah medzi obchodníkom s cennými papiermi a Družstvom založený Zmluvou o riadení portfólia, bolo primárne povinnosťou Družstva, ktoré malo všetky dostupné informácie o činnosti obchodníka, aby zabezpečilo priamu kontrolu plnenia jeho povinností a dohľad nad jeho činnosťou voči Družstvu. V tomto smere potom nemožno zanedbať ani povinnosti samotného navrhovateľa, ktorý sa ako člena Družstva mal aktívne a včas zaujímať o svoje práva a ich výkon voči Družstvu a jeho orgánom v zmysle zásady "práva patria bdelym" a zamedziť tak znehodnoteniu, príp. nevyožiteľnosti svojich majetkových a iných práv súvisiacich s Družstvom.

Súd prvého stupňa tak dospel k záveru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., na vyodenie ktorej je potrebné kumulatívne, t.j. súčasné splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, keď nepreukázal vznik škody, namietaného nesprávneho úradného postupu, a tým ani vznik príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Súd preto posúdil nárok navrhovateľa ako nedôvodný a v celom rozsahu ho zamietol.

Navrhovateľ písomným podaním zo dňa 14.10.2014 navrhol, aby sa súd obrátil na Súdny dvor Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie s návrhom na začatie prejudiciálneho konania o otázke, 1/ či je porušením práva Európskej únie, ak členský štát zavedie do vnútroštátneho poriadku inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorý je zjavne totožný s inštitútom verejnej ponuky cenných papierov predpokladaným v Smernici 2003/71/ES Európskeho parlamentu a Rady o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES, a na tento inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt sa štát následne odvoláva vo vnútroštátnom konaní o zodpovednosti za škodu štátu spôsobenú Národnou bankou Slovenska spotrebiteľom na finančnom trhu nedostatočným výkonom dohľadu nad subjektmi prevádzkujúcimi verejnú ponuku majetkových hodnôt tým spôsobom, že štát argumentuje, že inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt je osobitosťou národnej legislatívy, na ktorú sa právo Európskej únie nevzťahuje a 2/ v prípade kladnej odpovede, či je porušením článku 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v spojení s článkom 29 Smernice 2003/71/ES Európskeho parlamentu a Rady o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES, ak členský štát v rozpore s povinnosťami uloženými štátu v článku 21 ods. 3 písm. d) a f) Smernice 2003/71/ES poukazuje vo vnútroštátnom konaní o zodpovednosti za škodu štátu spôsobenú Národnou bankou Slovenska spotrebiteľom na finančnom trhu nedostatočným výkonom dohľadu nad subjektmi prevádzkujúcimi verejnú ponuku majetkových hodnôt, že Národná banka Slovenska nemala v zmysle vnútroštátnej legislatívy po implementácii Smernice 2003/71/ES dostatočné kontrolné a sankčné kompetencie na včasné zakázanie nezákonne vykonávanej verejnej ponuky majetkových hodnôt subjektmi, nad ktorými mala v zmysle vnútroštátnej legislatívy povinnosť vykonávať dohľad na finančnom trhu, a žiadala súčasne o prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. Navrhovateľ mal za to, že právna úprava inštitútu Prospektu investície obsiahnutá v zákone č. 566/2001 Z.z. je výsledkom implementácie Smernice 2003/71/ES Európskeho parlamentu a Rady zo dňa 04.11.2003, pričom Družstvo svojím konaním porušovalo okrem iných aj ustanovenie § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. odo dňa 31.12.2006, avšak NBS voči Družstvu zasiahla až v máji 2011 vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti s odvolávaním sa na to, že NBS nemohla dohliadať, ani sankcionovať Družstvo pred 01.06.2010 za prípadné nedodržiavanie Prospektu investície a pred 01.01.2009 ani za prípadné neaktualizovanie Prospektu investície z dôvodu, že na to nemala zákonné kompetencie.

Vychádzajúc z ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p., čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Súdny dvor Európskej únie a po preskúmaní návrhu navrhovateľa na začatie prejudiciálneho konania v zmysle článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý návrh posúdil súd aj ako návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. dospel k záveru, že nie je dôvodný. V prvom rade mal za to, že v prejednávanej veci rozhoduje ako súd prvého stupňa, navrhovateľ nežiadal o výklad platnosti právneho aktu Európskej únie, a preto nie je podľa neho konajúci súd povinný obrátiť sa so žiadosťou na Súdny dvor Európskej únie a iniciovať tak prejudiciálne konanie o nastolených otázkach. Zároveň bol toho názoru, že nie je ani dôvod na navrhovateľom navrhovaný postup súdu, keďže odpovede na prejudiciálne otázky navrhovateľa nie sú podľa mienky súdu potrebné na rozhodnutie o veci. Predmetom konania vo veci je totiž nárok navrhovateľa na náhradu škody z titulu zodpovednosti štátu za tvrdený nesprávny úradný postup NBS. Ten mal okrem iného spočívať aj v zanedbaní dohľadu NBS nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorá spadala pod predmet

úpravy zákona č. 566/2001 Z.z. Do tohto zákona bola transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/71/ES zo dňa 04.11.2003 o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES (viď bod 7. zoznamu prebraných právne záväzných aktov EU), ktorá sa týka primárne právnej úpravy vzťahujúcej sa k prospektu, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie. Jej účelom, ktorý je vyjadrený i v článku 1, ods. 1 je zosúladiť požiadavky na vypracovanie, schvaľovanie a zverejňovanie prospektu, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo pri ich prijatí na obchodovanie na regulovanom trhu nachádzajúcom sa alebo pôsobiacom v rámci členského štátu. Na účely tejto smernice sa za cenné papiere pritom považujú prevoditeľné cenné papiere definované v článku 1 odseku 4 smernice Rady č. 93/22/EHS. z 10.05.1993 o investičných službách v oblasti cenných papierov a patria k nim a/ akcie akciových spoločností a iné cenné papiere rovnocenné akciám akciových spoločností, b/ dlhopisy alebo iné formy dlhových cenných papierov, ktoré sú obchodovateľné na kapitálovom trhu a c/ všetky ostatné cenné papiere, s ktorými sa bežne obchoduje, a ktoré dávajú právo na nadobudnutie takýchto prevoditeľných cenných papierov prostredníctvom upísania alebo výmeny, alebo ktoré dávajú právo na peňažné vyrovnanie, okrem platobných prostriedkov. Je teda zrejmé, že navrhovateľom označená smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/71/ES zo dňa 04.11.2003 sa primárne aplikuje na prospekt zverejňovaný pri verejnej ponuke cenných papierov a ich prijatí na obchodovanie. Zároveň, pri smerniciach ako sekundárnych právnych aktoch Európskej únie platí, že štát je povinný prevziať obsah transpozičného ustanovenia a formulovať ho jasne, presne a transparentne tak, ako je formulovaný obsah samotných preberajúcich článkov smernice. Keďže označená smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES bola transponovaná do nášho právneho poriadku, do zákona č. 566/2001 Z.z. a týkala sa primárne oblasti právnej úpravy prospektu zverejňovanom pri verejnej ponuke cenných papierov, a nie pri verejnej ponuke majetkových hodnôt, a bola transponovaná v jej súlade, vo vzťahu k prejednávanej veci je irelevantné zaoberať otázkami uvedenými navrhovateľom v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Vzhľadom na tieto skutočnosti návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol a rozhodol, že nepožiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol.

I trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a odporcoví, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal právo na ich náhradu konania. nakoľko odporca nežiadal o ich priznanie a v konaní mu ani žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku proti jeho 2. výroku týkajúcemu sa zamietnutia návrhu vo veci samej podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa v tejto napadnutej časti zmeniť a uložiť odporcovi zaplatiť mu náhradu škody 1.003,78 € s prísl., ako aj nahradiť mu trovy konania, resp. v tejto napadnutej časti ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní nezohľadnil, že odporca nepostupoval v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty; základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t.j. že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Poukázal aj na predvídateľnosť toho, že sa spoliehal, že nedôjde ku škode na jeho úkor, pretože vychádzal z garancie odporcu ako orgánu dohľadu podľa zákona, ktorý ho poveril dohľadom nad subjektmi, ktoré mali nakladať s jeho investíciou. Uviedol, že sa spoliehal na riadny výkon tohto dohľadu zo strany odporcu, pretože nemohol predpokladať, že dohľad napr. nad prospektom investície je podľa odporcu len formálny, resp. že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporcu, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad prospektom investícií nedefinoval. Poukázal na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 341/07, sp. zn. I. ÚS 243/07, sp. zn. PL ÚS 21/96. Argument odporcu, že upozornil Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, považoval za irelevantný, ak nemohol o takto záväznom dohľade orgánu dohľadu vedieť majúť za to, že zákon č. 566/2001 Z.z. v ustanovení nepoužíva rozlíšenie medzi „činnosťou“ a „celkovou činnosťou“ dohliadaného subjektu a takéto rozlíšenie neobsahuje ani ust. § 135 ods. 1 tohto zákona ani v čase, keď odporca schválil Prospekt investície a Družstvo sa stalo dohliadaným subjektom ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt. za podstatné označila to, že vychádzajúc zo zákonných zabezpečení, že nad Družstvom (a aj obchodníkom s cennými papiermi) bude vykonávaný kvalifikovaný zákonný dohľad, do investícií Družstva investovala. Nestotožnila sa s názorom, že neexistuje príčinná súvislosť medzi jej škodou

a porušením zákonných povinností odporcom spočívajúce v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon č. 566/2001 Z.z. Uviedol, že tým, že súd prvého stupňa zamietol jeho návrh aj z dôvodu nedostatku príčinnej súvislosti, resp. z dôvodu, že k nezákonnému postupu zo strany odporcu nedošlo, odobril výklad zákona č. 566/2001 Z.z., ktorý úplne popiera zmysel právnej úpravy dohľadu a svojim výkladom tak umožňuje, aby došlo aj v budúcnosti k porušeniu zákona na úkor občanov, ktorí ako vhodné a zákonom chránené zhodnotenie ich finančných prostriedkov zvolia ich investovanie v rámci subjektov dohliadaných odporcom. Podľa neho povinnosťou NBS podľa § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činnosti, pričom podľa § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 1.5.2007, družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS. Podľa § 135 ods. 2 zákona o cenných papieroch mal odporca podľa neho zisťovať, čo neurobil, všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS družstvu a obchodníkovi, čo v prípade družstva bol prospekt investícií, vydaný ešte vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne dodatkovany zo strany NBS. Mal za to, že podľa uvedeného ustanovenia je povinný zákonný dohľad zo strany NBS koncipovaný dokonca tak široko, že NBS má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých, ktoré vyplývajú z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú, resp. mohli byť vystavené dohliadané subjekty v rámci nich aj družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov dokonca klientov dohliadaných subjektov, teda v tomto prípade jej samotnej. Poukázal na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C 206/2011 bolo z výpovede svedka D. I. P., C.. preukázané, že NBS už v roku 2007 pri kontrole družstva zistila, že družstvo má z hľadiska rizikovosti portfólia nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a.s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka, t.j. že družstvo malo všetky peňažné prostriedky získané od navrhovateľov v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a družstvom. V tomto konaní sa tiež zistilo, že NBS sa po tomto vážnom zistení o rizikovosti portfólia družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto bolo následne po tomto vytknutí zo strany NBS rozložené namiesto jednej, do troch zmieniek, a to vystavených spoločnosťou CI HOLDING, a.s., CI Reality, s.r.o. a GLOBAL production, a.s. a vo všetkých troch spoločnostiach bol opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a.s. a navyše vo všetkých bol či už členom, predstavenstva alebo konateľom D. E. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka, čo znamená, že NBS naďalej akceptovala stav, že celé portfólio družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING, a.s. a obchodníkom. Mala za to, že NBS ani po vydaní rozhodnutia v roku 2008 neprijala žiadne kontrolné alebo významnejšie opatrenia, ktoré podľa zákona o cenných papieroch ako i zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení už od roku 2007, pričom mala a stále má napr. predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi alebo napr. udeliť peňažné sankcie priamo členom predstavenstva družstva alebo obchodníka a týmto podcenením situácie NBS umožnila ďalšiu činnosť družstva aj obchodníka, čo vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ňou vložených prostriedkov do družstva. Uviedla, že družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/ a ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od roku 31.12.2006, avšak NBS voči družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy mu vydaním rozhodnutia zo dňa 30.5.2011, č. ODI-10890-4/2010, o zákaze činnosti konečne zakázala činnosť.

Mal za to, že žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania žaloby, a to ani vtedy, ak navrhovateľ doposiaľ nemal možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporcu, ako aj prvostupňového súdu povinný mu dané plnenie vrátiť. Zákon č. 514/2003 Z.z. podľa neho ani neustanovuje, nevyžaduje a dokonca ani nepripúšťa žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Poukázal tiež na písomné vyjadrenie správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu zo dňa 20.8.2013, z ktorého vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky a že aktuálny stav konkurzu je taký, že objektívne vylučuje jej možnosť ako veriteľa uspokojiť sa z konkurzu sp. zn. 3K 95/2010. Namietala, že pokiaľ v zápisniciach o pojednávaní nie je uvedené, že boli prečítané určité, presne označené listiny alebo ich presne označené časti, ani z nich nevyplýva, že sudca oznámil ich obsah, tak skutkové zistenia vyvedené z takto nesprávne vykonaných, resp. nevykonaných dôkazov nemôžu byť preto pre súd prvého stupňa podkladom pre právne posúdenie veci o základe uplatneného nároku.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť majúci za to, že súd prvého stupňa v konaní postupoval maximálne zodpovedne, vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu, dostatočne a správne zistil skutkový aj právny stav veci. Podľa neho navrhovateľ doposiaľ nevyužil všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodal žiadnu žalobu proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE. K jej tvrdeniu, že údajne nepostupoval v súlade s princípmi právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, uviedol, že jeho kompetencie pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy SR a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (§ 2 ods. 2 Ústavy SR). Uviedol, že až od účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 1.6.2010 boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že družstvo PDSI ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Až odvtedy mohla NBS dohliadať, či družstvo PDSI dodržiava schválený prospekt investície, teda či si plní povinnosť uloženú zákonom. Taktiež povinnosť aktualizovať prospekt investície podľa § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch bola stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 1.1.2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4. Žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt, ani družstvu PDSI žiadne povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia rizík. Konštatoval, že za činnosť družstva PDSI celkovo zodpovedá a v mene družstva koná predstavenstvo družstva ako štatutárny a výkonný orgán družstva, pokiaľ nie je zákonom, stanovami a rozhodnutím členskej schôdzy vyhradené inému orgánu družstva. Taktiež na dodržiavanie prospektu investície družstva PDSI bolo aj voči členom družstva vždy zodpovedné predstavenstvo PDSI ako štatutárny orgán PDSI. Nevykonával dohľad nad finančnými ukazovateľmi PDSI, nebol a nie je príslušný potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov družstva PDSI. Uviedol, že skutočná existencia pohľadávky navrhovateľa jej výška voči družstvu PDSI sa bude zisťovať v rámci incidenčných súdnych konaní a ak jej pohľadávka nebude uspokojená v rámci konkurzu, až vtedy jej môže vzniknúť škoda, ktorá nevzniká v okamihu jej splatnosti ani v okamihu omeškania dlžníka. Navrhovateľka mala vedomosť o tom, že družstvo PDSI podalo žalobu o náhradu údajnej škody spôsobenej údajným nesprávnym úradným postupom NBS vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19C 56/2011 a napriek tomu podala svoju žalobu. Považoval zodpovednosť štátu za škodu z titulu nesprávneho úradného postupu za zodpovednosť subsidiárnu vo vzťahu k zodpovednosti osoby, v danom prípade PDSI ako dlžníkovi, ktorý prijal finančné prostriedky od navrhovateľov a iba družstvo PDSI má povinnosť im ich vrátiť. Mal tiež za to, že škoda musí existovať v čase rozhodnutia súdu, pretože rozhodujúci je v zmysle § 154 O.s.p., v čase rozhodovania. K námietke navrhovateľky ohľadom vykonania dokazovania listinnými dôkazmi, uviedol, že súd oboznámil (vykonal) jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise, pričom pri oboznamovaní jednotlivých dôkazov presne špecifikoval, o aké jednotlivé dôkazy išlo a aký je ich obsah. Navyše právnomu zástupcovi navrhovateľa, ako aj jemu bol obsah všetkých listinných dôkazov dobre známy z inej súdnej činnosti prvostupňového súdu a podľa NS SR sp. zn. 10Bo 283/2006 a ust. § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosť všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, keď navrhovateľ vedie stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska navrhovateľom uplatneného nároku, výsledky ktorého dokazovania aj náležite v súlade s ust. § 132 O.s.p. zhodnotil, na skutkové zistenia aplikoval aj správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie aj náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil a s jeho odôvodnením rozhodnutia sa aj odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd nezistil v konaní súdu prvého stupňa ani procesné pochybenia nestotožnil sa s názorom s námietkou navrhovateľa, že nevykonal riadne dokazovanie listinnými dôkazmi, keď zo zápisníc o pojednávaní

nevyplýva, že by bol ich obsah oboznámiť čítaním, nakoľko v zápisnici o pojednávaní zo dňa 3.11.2014 je uvedené, že súd prvého stupňa oboznámiť obsah do spisu založených listinných dokladov, k oboznámeniu s ktorými nemali účastníci, resp. ich zástupcovia pripomienky.

Ustanovenie čl. 46 ods. 3 Ústavy SR zakladá právo osoby voči štátu na náhradu škody, ktorá jej bola spôsobená nezákonným rozhodnutím alebo postupom orgánu verejnej moci. Podľa ods. 4 tohto ustanovenia podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanovuje zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Vo všeobecnosti pod ním treba rozumieť inú než rozhodovaciu činnosť štátnych orgánov, ale aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia či už stanovených alebo primeraných lehôt na ich vydanie. Ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s právnou úpravou, ide teda o úradný postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomoci orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj ak poruší povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak je nečinnosť pri výkone verejnej moci, ak má zbytočné prietahy v konaní, alebo či spôsobí iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Nakoľko úradný postup nemožno v právnych predpisoch upraviť do najmenších podrobností tak, aby zahŕňal všetko, čo je potrebné pri výkone právomoci orgánu verejnej moci vykonať, treba správnosť úradného postupu posudzovať aj z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup orgánu verejnej moci smeruje.

V prípade, že fyzická osoba požaduje náhradu škody od štátu v občianskom súdnom konaní, ktorú jej spôsobil orgán verejnej moci, je rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím závislé aj na posúdení príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. V súlade s právnym poriadkom je pre vznik nároku na náhradu škody nutné preukázať existenciu právom uznaných predpokladov. Predpokladom vzniku škody sú existencia protiprávneho úkonu, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody a zavinenie.

V právnej teórii sa príčinným vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný;

nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie a vznik škody boli v logickom slede teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala a existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Vychádzajúc z ustanovení § 420 ods. 1, § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, teda všeobecným ekvivalentom, a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Navrhovateľ si uplatňoval svoj nárok z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom odporcu podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci odôvodňujúc ho tým, že ako člen družstva vložil finančné prostriedky do družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE, ktoré na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt v rámci Prospektu investície schváleného Národnou bankou Slovenska zhromažďovalo peňažné prostriedky od svojich členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie podľa zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách, a to prostredníctvom spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., s ktorým Družstvo uzatvorilo zmluvu s názvom Zmluva o správe portfólia cenných papierov, ktorá bola menená a doplňovaná. Konaním obchodníka s cennými papiermi, v spojení s jeho činnosťou pre Družstvo mu vznikla škoda, nakoľko jeho majetok sa zmenšil o sumu do Družstva vložených a nevrátených finančných prostriedkov. Svoj návrh odôvodnil tým, že ako člen družstva vložil finančné prostriedky do družstva PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE (ďalej Družstvo), ktoré na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt v rámci Prospektu investície schváleného Národnou bankou Slovenska (ďalej NBS) zhromažďovalo peňažné prostriedky od svojich členov a zabezpečovalo ich zhodnocovanie podľa zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách (ďalej zákon č. 566/2001 Z.z.), a to prostredníctvom spoločnosti CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., s ktorým Družstvo uzatvorilo Zmluvu o správe portfólia cenných papierov, ktorá bola menená a doplňovaná. Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov ním vložených do Družstva mala byť v súlade s prospektom investície a na základe činnosti Obchodníka s cennými papiermi podľa Zmluvy 8% p.a. (garantovaná výška zhodnotenia). Nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt a nad činnosťou Obchodníka s cennými papiermi mala zákonnú právomoc vykonávať dohľad NBS v zmysle § 136 a nasl. zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch, kompetencie vyplývajú zo zákona 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska a zákona 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom. Peňažné prostriedky do Družstva vložil výhradne a len z dôvodu že sa spoľahol na to, že Družstvo aj Obchodník s CP sú subjekty, nad ktorými je vykonávaný dohľad NBS a tak bude zabezpečené ich riadne fungovanie, a tým budú ochránené jeho peňažné prostriedky a budú zhodnotené v garantovanej výške.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. V danom prípade nie je sporné, že Národná banka Slovenska bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný

rozsah tohto dohľadu. Treba vziať do úvahy, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z.z.), teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investícií. Teda až od 01.06.2010 mohla Národná banka Slovenska dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investícií. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle ust. § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 01.01.2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zák. č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z.z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investícií štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h) zák. č. 566/2001 Z.z.). Pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z.z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, napr. správcovských spoločností pre kolektívne investovanie. Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať. Národná banka Slovenska nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva ako sa mylne domnieva navrhovateľ. Podľa platnej právnej úpravy mohol totiž kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. § 126 až § 130 zák. č. 566/2001 Z.z.. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že navrhovateľ si musel byť vedomý toho, že s jeho investíciou je spojené riziko, a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b) zák. č. 566/2001 Z.z. v znení platnom do 21.7.2013; § 126 až § 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z.z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z.z. účinným dňa 22.07.2013). Ak si toho navrhovateľ vedomý nebol, nemožno to pričítať na ťarchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje. To isté platí aj pokiaľ ide o jeho argumentáciu, že o rozsahu dohľadu Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva nemal vedomosť.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietskou navrhovateľa o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti - preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadať, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená, a navrhovateľ si ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi s tým, že až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1.3.2011, č. GUV-274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska a činnosť Družstva, ktorého bol navrhovateľ v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného

finančného investovania; a zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľovi.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľa o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhliadnuc od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím zo dňa 8.1.2008 č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 eur (500.000,- Sk), kedy po zrušení a vrátení vecí na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky Slovenska, opätovne rozhodnutím zo dňa 20.8.2008 č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 eur (300.000,- Sk), a následne rozhodnutím zo dňa 21.12.2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrала obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb. Navrhovateľ sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týkajú hmotnoprávneho posúdenia vecí, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie vecí, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny podľa zák. č. 514/2003 Z. z..

Postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a preto pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila, a iné opatrenia, ktoré od Národnej banky Slovenska navrhovateľ očakával a namietal ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporcov. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia a z hľadiska zodpovednosti štátu môžu zakladať jeho zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, pričom navrhovateľ v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkal len nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska a pochybenia, či nedostatky spočívajúce v tom, že Národná banka Slovenska pred svojím rozhodnutím nesprávne (nedostatočne) vyhodnotila podmienky pre jeho vydanie, je možné posudzovať v rámci tzv. nezákonného rozhodnutia. Všetky uvedené rozhodnutia však boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že navrhovateľ tvrdený nesprávny úradný postup odporcu v konaní nepreukázal. V konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že navrhovateľ bol členom Družstva, ktoré je v súčasnosti v konkurze, vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, č.k. 3K 95/2010-21, právoplatným dňa 5.5.2011. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody, pretože nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, teda Družstvu, s ktorým bol v právnom vzťahu, a ktoré je vo vzťahu k nej v pozícii dlžníka povinného vydať mu získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Kým teda nepreukázal bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný predpoklad existencie škody, a tým ani základný predpoklad zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo 199/2005 zo dňa 31.05.2006, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz 110/84, publikované pod č. 4/87 vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je stále použiteľné). Z uvedeného dôvodu odvolací súd vyhodnotil námietky navrhovateľa, rozporujúce záver súdu prvého stupňa o predčasnosti podanej žaloby, ako nedôvodné.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou navrhovateľa v podanom odvolaní, týkajúcou sa údajného procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý na pojednávaní nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, nakoľko z obsahu zápisnice o pojednávaní vyplýva, že súd prvého stupňa účastníkov riadne oboznámil s obsahom listinných dôkazov. Navrhovateľom vytýkané procesné pochybenie súdu prvého stupňa, ktoré malo spočívať v riadnom nevykonaní dokazovania nevyhnutného k preukázaniu rozhodujúcich skutočností, spôsobom uvedeným v ust. § 129 ods. 1 O.s.p., teda nebolo odvolacím súdom zistené.

Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo veci samej ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Napadnutým uznesením zo dňa 28. januára 2015, č.k. 9C 201/11-233, súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 20 Eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie, a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie o vyrúbenie súdneho poplatku zastavil. S poukazom na ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb., účinného do 01.10.2012 a na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb., účinného k 01.10.2012, namietal uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie dôvodiac tým, že predmetom konania je jeho nárok proti odporcovi na náhradu škody podľa ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., pričom konanie sa začalo do 30.09.2012, a vzťahuje sa naň neobmedzené vecné oslobodenie od súdneho poplatku ex lege, ktoré smeruje k vecnému oslobodeniu od platenia akýchkoľvek súdnych poplatkov, uvedených v Sadzobníku zákona o súdnych poplatkoch, účinného do 01.10.2012, teda aj k vyrúbenému poplatku. Mal za to, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa ust. § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa ust. § 17 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

Podľa poznámky č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa súd napadnutým uznesením, ktorým uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku, aplikoval správny právny

predpis a správne ho aj vyložil, správne označil položku Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej súdny poplatok vyrúbil, a súdny poplatok bol navrhovateľke vyrúbený aj v správnej výške. Postup súdu prvého stupňa, ktorý rozhodol o povinnosti navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, bol preto správny. Odvolacie námietky navrhovateľky nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Je totiž nepochybné, že v Sadzobníku súdnych poplatkov sa v položke č. 7a nachádza súdny poplatok pre konanie o návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Táto položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb., bola do Sadzobníka vložená novelou zák. č. 71/1992 Zb. vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2012. Súčasne bolo touto novelou do zák. č. 71/1992 Zb. vložené ust. § 18ca, podľa ktorého sa z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. síce do 30.09.2012 nebolo uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov, od 01.10.2012 je však spoplatnené. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžf 37/2010 zo dňa 04.05.2011 „tak ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané. Súd môže súdny poplatok vyrúbiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti“. Zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v ust. § 17 ods. 2 ustanovuje, že poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom. Z uvedeného potom vyplýva, že navrhovateľke poplatková povinnosť za podané odvolanie proti rozsudku vznikla. Navrhovateľka by nebola povinná zaplatiť poplatok za odvolanie (i s poukazom na ust. § 6 ods. 2 prvá veta zák. č. 71/1992 Zb.) iba v prípade, ak by odvolanie podala pred 30. septembrom 2012. Odvolanie však podala dňa 11.11.2013, z čoho vyplýva, že odvolacie konanie sa začalo za účinnosti zák. č. 71/1992 Zb. v znení zák. č. 286/2012 Z.z.. Preto postupoval súd prvého stupňa správne, ak jej napadnutým uznesením uložil povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie v zmysle pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, účinne v čase vzniku poplatkovej povinnosti, pričom poplatok vyrúbil aj v správnej výške 20 eur.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, úspešnému v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si tento ich náhradu neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.